Georgien

19 april – 28 april 2023

En resa med SkOF/Scanbird

Tommy Holmgren (Scanbird)

Innehållsförteckning

Deltagare 3

Reseberättelse 4

Artlistor 13

Karta 40

Gruppen och miljöbilder 42

Jonte och Kristian vet att vätska är viktigt när man klättrar i berg. Stepantsminda

Text och bilder i denna rapport, om inget annat anges: Tommy Holmgren.

Scanbird
Quality bird guiding
Bird & wildlife tours
Wildlife photographing

Deltagare

Mikael Arinder
Anders Ekstrand
Bodil Heijbel
Erik Heijbel
Tommy Holmgren (reseledare Scanbird)
Ingela Möller
Leif Nordin
Lisa Nordin
Claes Pettersson
Ulf Rees
Jonas Rosquist
Susanne Sjölin
Ulf Sjölin
Kristian Svensson
Thomas Terne

Lokal guide (EcoTours Georgia): Davit Dekanoidze

”The Crew”, vid nordöstra stranden av Jandari Lake 230427.

Bakre raden, från vänster (stående): Tommy, Ulf S, Susanne, Bodil, Mikael, Anders, Thomas, Erik, Ingela, Claes, Lisa, Leif & Jonas.
Främre raden (på huk och sittande): Ulf R, Kristian & Davit.

Reseberättelse

Onsdag 19 april – torsdag 20 april (tidig morgon)

Köpenhamn – München – Tbilisi

Vi träffas på Kastrup vid 17.30, men då det var något tågstrul vid Häljarp så är Thomas Terne sen på bollen och jag får vänta in honom vid Lufthansas incheckningstermial. De andra deltagarna blir snabbt incheckade och rör sig sedan mot gaten. Thomas som tvingats ta taxi från Lund till Kastrup kommer i sinom tid och snart är även vi genom säkerhetskontrollen och träffar upp de andra vid gaten. När alla är ombord, så lyfter planet mot München kl. 19.45 och vi landar där kl. 21.15. Efter en tågtur till vår gate på Münchens något större flygplats, samt inhandling av diverse drycker, så sitter vi snart på planet som skall ta oss till Tbilisi, Georgiens huvudstad.

Vi landar i Tbilisi 04.20 lokal tid (Sverige +2h).

Vid bagagebandet står det snart klart att alla får sina resväskor, utom en, nämligen jag! Direkt när vi landade i Tbilisi fick jag ett SMS från Lufthansa om att min resväska inte lämnade flygplatsen i München...kul...NOT!!

Efter att jag (vid lost luggage) fått ett kvitto på att min väska skulle komma i efterhand så växlade vi Euro till den georgiska valutan Lari. Sen gick vi med väskorna till vår buss, tillsammans med vår lokala guide Davit Dekanoidze. Därefter åkte vi till ett frukostställe i Tbilisi där vi alla fick välja en god baguette eller varmt cheese-bread samt efterlängtat kaffe.

Torsdag 20 april

Tibilisi – Ananuri – Gudauri – Stepantsminda

Efter vår frukost mellan kl. 6-7 så påbörjade vi vår körning mot den lilla bergsbyn Stepantsminda som ligger vid berget Kazbegis fot 1767 m ö h. Körsträckan flygplatsen till Stepantsminda är c:a 17 mil, men på bergsvägar tar körningen ett antal timmar.

Vårt första korta stopp var i *Ananuri*, skogspartiet strax intill byn. I den fina lövskogen hittar man många arter vi har hemma, bland annat nötväcka, större hackspett, spillkråka, stenknäck, gott om lövsångare och bofink m m. Det roligaste här var nog vårt första möte med en sjungande rödstjärt av underarten samamisicus.

Därefter körde vi vidare mot *Gudauri monument*, ett monument till minne av ett över 200-årigt vänskapsband mellan Ryssland och Georgien. Strax innan Gudauri så började vi se ringtrastar längs vägen, som typiskt satt på stenblock. Väl framme vid Gudauri monument så fick vi snabbt kontakt med vattenpiplärkor, vilka var väldigt oskygga olikt de vi ser här hemma. Sedan när vi spanade ut från monumentet såg vi både alpkajor och alpkråkor, nötskrika, stäppvråk och lite oväntat en smådopping i den lilla runda dammen nedanför berget. Dessutom hittade Davit våra första kaukasiska orrar på ett snöklätt berg på några km håll...najs! På samma snöklädda sluttning såg vi även ett björnspår på över 1 km.

Därefter satte vi av vidare mot Stepantsminda och efter ett kort stopp där vi hade vinterhämpling, orientberglärka och några hörda även en kaukasisk snöhöna så fortsatte vi längs den lite luriga vägen genom envägstunnlar, kantad av lääånga rader av lastbilar som stod still, på väg till Ryssland. Några gåsgamar och en kungsörn blev det längs vägen innan vi kom fram till Stepantsminda. När vi anlände strax efter kl. 13 blev det en välbehövlig lunch i en av byns öppna restauranger.

Efter detta blev det incheckning på vårt boende *Ilia State of University*. Sedan begav vi oss till *Kuros sluttningar*, bara drygt en kilometer från vårt boende. Här hörde vi kaukasisk

snöhöna, 2 ex. Vi såg även en ängshök om sträckte mot norr, vår första rödstrupiga piplärka, ytterligare flertalet vattenpiplärkor och på rovfågelfronten två gåsgamar och en handfull stäppvråkar. Därefter begav vi oss till *Entrance of Stepantsminda* där vi fick se våra första bergrödstjärtar, 3 hanar och 2 honor! Även ett par domherre och en ren flock på 16 brunglador som sträckte mot N.
Sedan blev det middag, grönsakssoppa till förrätt, till huvudrätt en kycklinggryta med potatismos och cheese-bread och därefter artgenomgång på Ilia State of University.
Vi var sedan förtjänta av en god natts sömn!
Antal arter denna dag: 56

Vy över Stepantsminda från Kuros södra sluttningar

Fredag 21 april
Kuros sluttningar – The Dam – Chkheri Valley – Pansheti
Morgonen startade med kaffe på Ilia State of University, varpå vi tog bussen till Kuros sluttningar. Här hittade vi ganska omgående kaukasiska orrar, 5 tuppar och en höna, som höll till i grässluttningarna strax innan blockterrängen tar vid. Vi hade även 2 spelande snöhöns, varav en som vi snart lyckades lokalisera med tubkikarna. Vidare observerade vi tio rödpannade gulhämplingar, en hane bergrödstjärt, 5 svarta rödstjärtar och en adult lammgam som strök längs berget på andra sidan Stepantsminda, men sedan kom fint rakt över oss vid bussen. Vid spaning upp i bergen hittade vi även en fin flock med 16 östkaukasiska stenbockar. Efter morgonskådningen här blev det frukost på vårt boende mellan 09.15-10.00. Nästa två lokaler vi begav oss till var *The Dam* och *Chkheri Valley* i norra delen av Stepantsminda. *The Dam* är en uppdämnd vattenreservoar längs floden Terek strax utanför byn. Detta är en bra lokal för murkrypare då de häckar här, nedanför bergen i låga grus/stenvallar. Ganska omgående hittar vi två hannar i en revirstrid, där den ena sedan blir bortjagad. Det blev fina obsar på denna karismatiska art. Annat trevligt här var en 2k hona vitgumpad buskskvätta, forsärlor och en lammgam. Längs vägen som går upp mot *Gergeti Trinity church* finns det fina fält med havtornsbuskage och området kallas för *Chkheri Valley* och detta blev vårt nästa stopp. Här fick vi ganska omgående kontakt

med två hanar och en hona bergrödstjärt som efter lite väntan bjöd på fina obsar. Denna art får man vara lite tålmodig med om man vill fotografera den, då den oftast bara sitter korta ögonblick i busktopparna, för att sedan snabbt dyka ner i busken och försvinna. Vi fick även se ett par av den lokala stjärtmesrasen major, ett par klippsparv och plötsligt bara satt det en sagolikt vacker utfärgad hane nunnestenskvätta framför oss på 15 meters håll. Det blev många kameror som smattrade där.
Det blev sedan lunch på Ilia State of University och eftermiddagen tillbringades därefter vid *Pansheti*, SV om Stepantsminda. Detta är ett område med fina gräsfält med ett biflöde till floden Terek som rinner genom här samt i den östra delen fina buskmarker med havtorn. Här tillkom det lite nya researter som buskskvätta, mindre strandpipare och purpurhäger. Vi hade även två spelflygande kungsörnar, en snygg 2k hane stentrast och sammanlagt 7 bergrödstjärtar. Dagens skådning avslutades lite tidigare då en av deltagarna blev dålig och behövde uppsöka sjukvård. Turligt nog hade vi två läkare med oss i sällskapet och sjukhuset låg bara fem minuter bort. Allt gick bra och dessutom plockades min resväska upp på en mack vi passerade i byn!
Det blev sedan middag och artgenomgång på Ilia State of University.
Antal arter denna dag: 49

Lördag 22 april
Kuros sluttningar N och S – Kazbegi Central Park – Sno Valley
Även denna morgon var det tidig uppstigning, snabbt morgonkaffe på vårt boende och sedan steg vi på bussen för att köra den korta sträckan till *Kuros norra sluttningar*. Vi var på plats strax efter kl. 6 och omgående så hörde vi de höga och ödesmättade visslingarna från minst fyra olika snöhöns. Vi fick fina obsar i tub på åtminstone tre av dem. Efter att ha njutit på klippavsatsen här en stund så började vi nedvandringen mot Kuros södra sluttningar. Längs vägen fick vi fina obsar av rödpannade gulhämplingar och en turturduva sträckte snabbt förbi. Efter detta åkte vi tillbaks till Ilia State of University för frukost. Då detta var vår sista dag i Kaukasus och då vi fortfarande saknade den viktiga målarten större rosenfink så bestämde vi oss för att göra ett sista försök i *Kuros södra sluttningar*. Väl framme träffade vi på ett franskt par som berättade att de sett en flock på runt 20 rosenfinkar. Nytt hopp väcktes! Ungefär halva gruppen började direkt klättringen upp mot platsen där finkarna siktats och övriga i gruppen stannade kvar nere och spanade uppåt. Det dröjde en dryg timme innan det blev bingo. Gruppen som gått upp hade hittat ett par större rosenfinkar. Det blev en mödosam klättring för några av oss som valt att stanna nere men som tur var så var rosenfinkarna väldigt stationära på samma plätt. Det visade sig också att två alpjärnsparvar slog sällskap med dem. Övrigt här var fina obsar på snöhönan samtidigt som det föll lite snö och solen sken genom så det blev väldigt estetiskt. Även 8 kaukasiska orrar kunde räknas in och högt över bergen tvärade 9 stängshökar (samtliga hanar) mot NV och 5 av dem som kom närmst kunde bestämmas till ängshökar (men troligtvis var alla det). Väl nere vid bussen så satt det en svarthakad buskskvätta på ett staket. Vi åkte sedan tillbaka till vårt boende för lunch och sedan åkte vi ner i Stepantsminda för ett stopp vid *Kazbegi Central Park*. Här hittade vi ganska omgående en 2k hane balkanflugsnappare som visade sig fint. Efter detta fanns önskemål om en Winery shop som vi kört förbi några gånger tidigare. Här inhandlades det diverse georgiska viner innan vi sedan körde vidare mot *Sno Valley* som är nästa dal söder om Kuro-massivet. Här tillbringade vi de sista eftermiddagstimmarna där vi gick en bit längs

ån *Snosskali*. Området präglades av stora mängder rastande gulärlor, där minst två svarthuvade gulärlor (ssp. feldegg) upptäcktes. Vi såg även en 2k hona citronärla, rödstrupiga piplärkor och mängder med vattenpiplärkor. I ån häckade det strömstare som vi fick fina obsar på. En snygg 2k kungsörn gled över oss och Kristian fick en snabb obs på en murkrypare som troligtvis var nere i ån och drack. Det var även gott om grodor i vattnet av arterna kaukasisk långbensgroda och grönfläckig padda. Det blev sedan vår sista middag på vårt boende i Stepantsminda och därefter den obligatoriska artgenomgången.
Antal arter denna dag: 54

Söndag 23 april
Stepantsmida – Gudauri – Ananuri – Dedoplistskaro
Denna dagen var vår "transportdag", då vi idag skulle lämna Kazbegi och Kaukasus för att köra cirka 30 mil ner till *Dedoplistskaro* i sydöstra delen av Georgien.
Då det var dags för frukost hade Jonte redan lyckats med konststycket att hitta ett par större rosenfinkar från vår trädgård. De flesta fick se dem i hans tub och de födosökte i en ravin nära där vi såg dem igår. Nu hade alla i resesällskapet äntligen fått in denna åtråvärda art. När sedan frukost var avklarad och all packning inlastad i bussen så började vi rulla söderut. Ett kort stopp vid *Entrance of Stepantsminda*, det som vi valt att kalla "soptippen" gav tre par bergrödstjärt och det var de sista vi skulle se av denna art under vår resa. En klippsparv satt vid bussen innan vi åkte vidare. Nästa stopp var lite norr om *Gudauri monument* där vi såg två grågamar som gick ner på en snöklädd sluttning tillsammans med en gåsgam. Annat kul här var vinterhämpling, strömstare, orientberglärka och alpseglare. Vi fortsatte sedan på den enda vägen mot Tbilisi med några stopp där vi gjorde försök på berggranssångare (som inte verkade anlänt än). Därefter blev det en fantastisk lunch, med typiskt flera olika georgiska rätter vid en restaurang strax söder om *Ananuri*. Efter vår lunch blev det en lång sittning i bussen, via Tbilisi där vi såg en silkeshägerkoloni längs *Kura river*. Efter cirka tre timmars körning kom vi fram till vårt boende i *Dedoplistskaro*, även detta ett universitetscampus vid namn *Iliauni Research Center*. Här blev det sedan middag och artgenomgång och en presentation av nästa dags mål, nämligen det kända området *Chachuna.*
Antal arter denna dag: 65

Måndag 24 april
Chachuna
Tidig uppstigning och frukost inför en heldagsskådning i *Chachuna* – ett stort grässtäppsområde mot gränsen till Azerbajdzjan. Vi blev upphämtade i tre bilar med fyrhjulsdrift som vi fördelade oss i. Väl inne i reservatet så öppnade sig enorma gräsvidder där får och getter gick i stora hjordar tillsammas och betade. Direkt fick vi kontakt med några av områdets karaktärsarter, kalanderlärka och isabellastenskätta som satt eller sjöng vid varje stopp. Här var även gott om rödhuvade törnskator och lite oväntat en stenfalk längs vägen. Det var nu sommarklädsel som gällde då temperaturen gick upp till runt 25 grader. Vårt första stopp var i ett öppet savannliknande parti intill en våtmark, strax söder om *Dalis Mta reservoir.* Här spelade flera svarta frankoliner, men trots ihärdigt spel så blev det bara kortvarig visuell kontakt med denna fräcka art. Här fanns även några östliga sammetshättor, som även dessa var svårsedda och det sjöng flera sydnäktergalar. Några blåkråkor flög runt våtmarken och ett par balkanspettar satt fint i ett dött träd en

stund. Därefter körde vi den korta sträckan till själva dammhuset intill *Dalidammen* (som vi valde att kalla den). Här blev det fältlunch samtidigt som några par rödfalkar flög över oss. De har sedan flera år etablerat en liten koloni här i dammhuset. Även en del större rovfågel, såsom grågam, smutsgam och kejsarörn sågs här. Över dammen dök det upp en fin flock med chlidonias-tärnor, som visade sig vara en ren flock med vitvingade tärnor. De tog sedan bra höjd och fortsatte sin färd mot sydost och försvann upp i skyn och sedan kom en flock till så vi landade på fina 153 ex. Över sjön flög även några armeniska trutar, vilken var ny för många. Mätta och belåtna fortsatte vi sedan en bit längre in i reservatet där det blev torrare och stenigare. Här såg vi en minervauggla i en liten ravin, några östliga medelhavsstenskvättor och på ett torrt fält fick vi fina obsar på några dvärglärkor som häckade här. Vi skulle sedan ytterligare en bit för att kolla en tidigare häckning av finschstenskvätta. Vägarna blev lite gropigare och området blev torrare och torrare. Väl framme vid en liten klipphylla fick vi snabbt in en intressant stenskvätta med vit rygg och visst var det en finsch. Även en hona anslöt som var väldigt grå med perfekt stjärtteckning. Här häckade även klippnötväcka och ett par östlig medelhavsstenskvätta. Glada efter detta trevliga stopp fortsatte vi en knapp kilometer norrut med våra bilar för vårt sista stopp i reservatet. Här vid foten av ett berg har det tidigare häckat tatarfalk, men inte sedan 2019. Det var ett trevligt stopp där vi hela tiden spanade upp mot berget där det flög alpseglare, gamar och någon kejsarörn. Vi hade fina obsar på sjungande mästersångare samt även en snygg rödhuvad törnskata och ett par östlig medelhavsstenskvätta. Nu var eftermiddagen sen och vi satte oss i bilarna för transport tillbaka till Dedoplistskaro. Vägen tillbaka kantades av blåkråkor samt en och annan enorm fårhjord som vallades över de stora betesmarkerna. Vi var tillbaka på boendet strax efter klockan 19, efter ett kort stopp vid en mini-market för inhandling av öl, vin och snacks. Det blev en sen middag och därefter artgenomgång.
Antal arter denna dag: 83

Bergen i Chachuna, 230424

Tisdag 25 april

Dedoplistskaro – Kochebi lake – Ö Mirzaani

Vi började med morgonkaffe i matsalen 06.30 och därpå blev det skådning i den fina trädgården till boendet. Kristian upptäckte, innan alla var på plats ute, en sjungande kaukasisk lundsångare, förmodligen helt nyanländ...kul! Vi la lite tid på den så att alla skulle få se den och många foton togs. Den var tämligen stationär och sjöng nästan oavbrutet, samtidigt hördes ännu en sjungandes en bit bort. Vi rundade sedan det övergivna stenhuset, där det häckar stensparv som vi såg minst 9 ex av. På baksidan av trädgården fick sedan Thomas Terne se en avvikande sångare och efter att Jonte fått in den så skrek han ut... –"Berggransångare"! Den sjöng lite trevande och visade stundom upp sig mycket fint och till en början lågt i buskage. Vi hade nu äntligen fått in den åtråvärda kvintetten "Big five of Georgia" och glada i hågen njöt vi sedan av frukost i vår matsal. Strax efter klockan 9 rullade vår buss iväg för skådning längs vägen söder om Dedoplistskaro. Första stoppet var vid *Kochebi Lake*, precis utanför byn. Dimman från morgonen hade nu lättat helt men det blåste friskt. Intill sjön hade vi en del rovfågel. Mindre skrikörn blev ny för artlistan och här sågs även smutsgam, örnvråk och stäppvråk samt en ormörn som kom fint rakt över oss. I sjön rastade det en styltlöpare och en gluttsnäppa, annars var det väldigt tomt. Vi forsatte söderut och efter några stopp, som gav jagande ängshökar, några spelande vaktlar och några blåkråkor, kom vi sedan till en liten by som nog mest levde på sina djur och på jordbruk. Vi gick runt i detta farm-land under någon timmes tid och njöt av fina obsar på härfåglar, kornsparvar, rödstrupiga piplärkor samt även en yngre kejsarörn och biätare som hördes.

Det blev sedan sen lunch på vårt boende och därefter spenderades eftermiddagen i *Eagle Gorge. Eagle Gorge* ligger alldeles norr om Dedoplistskaro och är en fantastisk vacker dalgång med grönskande lövskog kantad av branta raviner med fantastisk utsikt framförallt mot norr. Väl värt ett besök! I den östra branten häckar det svart stork och gåsgamar i klipporna och vi fick fina obsar både i bo och flygandes. Vidare såg vi här en mörk dvärgörn, en grågam, en gammal hane balkanhök som sträckte över på hög höjd, alpseglare, blåtrast med mera. Lite oväntat så hörde vi både ropande dvärguv och kattuggla mitt på ljusa dan och i stekhet sol! Längs vägen tillbaka till parkeringen hade vi en ärtsångare av östlig form med helt annan sång än vår; en kort skrovlig och ganska melodiös strof utan det skallrande lätet vi är vana vid hemifrån. Över parkeringen hade vi även en spelflygande trädlärka, en bekant sång hemifrån. Nöjda efter denna vackra och avslappnade eftermiddagstur satte vi sedan av mot vårt boende för middag och artgenomgång.

Kvällen avslutades med lyssning och fotografering av dvärguvarna som häckar i trädgården här. Det blev fina obsar där många bilder togs och det blev en perfekt avslutning här i Dedoplistskaro.

Antal arter denna dag: 69

Onsdag 26 april

Dedoplistskaro – Gareja lakes – Udabno – David Gareja monastery – Tbilisi

Dagen började med frukost kl. 7 och sedan lastade vi in packningen i bussen för att runt kl. 8 lämna Dedoplistskaro för denna gång. Efter knappt två timmars körning nådde vi *Gareja lakes* som är känt för sina rastande jungfrutranor under sträcket vidare norrut. I första sjön hittade vi direkt en flock på 11 smalnäbbade simsnäppor samt tre roständer. Övriga våtmarksarter var styltlöpare, gluttsnäppa, brushane, småsnäppa, grönbena, större och mindre strandpipare. Runt sjön var det gott om kalanderlärkor, fältpiplärkor och sånglärkor. I luften sågs det örnvråk, ormörn, gåsgam och grågam. Några jungfrutranor syntes dock inte till men för bara några dagar sedan hade 7 exemplar setts här så hoppet levde kvar. Vi körde en halv kilometer fram för att sedan gå en bit österut upp över några kullar där en större sjö uppenbarade sig. Här hittade vår lokala guide nästan omedelbart en jungfrutrana. Den gick och betade intill sjön på lite håll, men snart hade hela gänget fått se den i tubkikarna. Vi hade även några ortolansparvar här samt fortsatt sjungande kalanderlärkor överallt. I sjön kunde vi lägga till ytterligare 37 roständer som rastade.
Vi fortsatte sedan till den lilla byn *Udabno,* där vi intog lunch i en av byns två restauranger. Några gamar (gås- och grå) passerade över oss samtidigt som några härfåglar, kornsparvar och byns lokala gris roade oss på marknivå.
Efter lunch fortsatte vi till *David Gareja Monastery,* ett georgiskt-ortodoxt klosterkomplex som byggdes redan på 600-talet. Här är munkarna fortfarande verksamma och bor i uthuggna grottor som dock numera troligen är lite mer moderna. Området har storslagen utsikt och är fint för rovfåglar. Vi hade både kungs- och kejsarörn, tre arter gam (smuts-, grå- och gås-), ormörn, brunglada och balkanhök. På klipporna satt det några berghöns och en svart stork sågs samt Jonte hade en flock på 16 rosenstarar som sträckte snabbt över dalen österut. Vi ägnade runt en och en halv timme här, där vi gick runt i klostergården samt spanade rovfågel och kikade in i souvenirshopen. Innan vi lämnade hade vi en mästersångare som sjöng längs vägen från parkeringen. Runt 17-tiden rullade vår buss mot Tbilisi, där vi skulle tilbringa resans två sista nätter. Efter lite mer än två timmars körning var vi sedan framme vid *Hotell Kopala*, som ligger i gamla stan i Tbilisi. Middagen denna kväll intogs på en restaurang på gångavstånd från vårt hotell. Längs vägen tillbaka och runt hotellet fick några i gruppen se ett par tornugglor som jagade. Vi avslutade kvällen på sedvanligt vis med artgenomgång, denna gång i hotellobbyn samt presentation av morgondagens resmål, *Jandari Lake*. Trötta somnade vi sedan på våra rum efter en lång dag i fält och i buss.
Antal arter denna dag: 72

David Gareja Monastery

Torsdag 27 april

Kopala Hotel, Tbilisi – Jandari Lake

Denna vår sista dag var ägnad åt den fina fågelsjön *Jandari Lake*, som ligger c:a 45 km sydost om Tbilisi. Sjön som är ungefär två gånger Krankesjön i storlek delas mitt på av landsgränsen mellan Georgien och Azerbajdzjan.

Vi började med hotellfrukost kl. 8, där vi från hotellrestaurangen fick se några palmduvor. En art som ganska nyligen etablerat sig här. Runt kl. 9 rullade så bussen och längs Kura-floden i Tbilisi såg vi återigen kolonin med silkes- och natthägrar innan vi lämnade staden. Längs vägen såg vi ett drygt dussin kohägrar på ett fält och strax väster om byn *Lemshveniera* gjorde vi ett stopp vid ett grustag där det häckade biätare och blåkråkor samt backsvalor. Här såg vi också ett gäng gamar som cirkulerade och satt intill en död ko. Vi försökte komma lite närmre och fick fina obsar på runt 30 gåsgamar och 5 grågamar. Vi körde sedan vidare och kom fram till sjön strax innan kl. 11. Vi började med ett stopp vid nordöstra delen. Här rastade det ett gäng trutar där merparten var subadulta kaspiska men även några adulta armeniska trutar med fin jämförelse med två adulta medelhavstrutar. Vi såg även långnäbbad mås och det jagade runt en hel del skäggtärnor. Anders får syn på en liten sumphöna i ett litet gatt i en vassrugge och snart får vi andra se den flera gånger och vi kan bestämma den till mindre sumphöna. Här rastar även en del gulärlor där åtminstone två ssp. thunbergi och en snygg feldegg-hane hittas. I några låga träd sitter det två snygga svartpannade törnskator och i luften drar en 2k stäppörn över. Vi fortsätter fram till sjön och spanar vidare och researterna trillar in; 6 arter häger, flera arter simänder och Jonte får in en pelikan på andra sidan sjön (i Azerbajdzjan) som står bland får, getter och några hästar. Efter en stunds tubande och då den vingar sig kan vi bestämma den till en 2k krushuvad pelikan...kul och oväntat!

Davit dukar sedan upp fältlunch på några bord och den avnjuts sedan till sjungande trastsångare, visslande dvärguv och flöjtande sommargylling (eller om det är en härmande stare!?).
Vi fortsätter sedan med bussen på en knagglig väg ytterligare en bit söderut längs den östra sidan av sjön. Vi är nu väldigt nära gränsen till Azerbajdzjan och vår guide Davit säger åt oss att vi måste vara diskreta och inte rikta våra tubkikare mot gränsposteringen som skymtar en knapp kilometer bort. Vi kliver in i en fin trädgård alldeles intill sjön, som av allt att döma var obebodd. Här har vi sjungande sydnäktergal, några mindre flugsnappare, en ortolansparv samt en fin balkanspett som exponerar sig i ett dött träd.
Efter en timmes skådning här bestämmer vi oss för att lämna Jandari Lake. Vi äter vår sista georgiska middag, med alla deras smårätter, på en trevlig restaurang i Rustavi halvvägs till Tbilisi.
Vi avslutar kvällen i hotellobbyn med artgenomgång och efter denna vår artrikaste dag landade vi på 199 arter, vilket är en riktigt bra summa.
När vi landade i Tbilisi den 20 april utlyste jag en tävling som gick ut på att gissa antalet arter vi skulle se under vår resa. Nu var det dags att utse vinnaren. Då Jonte gissat på 199 arter och ingen annan på samma så var det han som vann. Priset en 5-årig georgisk konjak. Grattis till den och till att du lyckades pricka in det exakta antalet arter Jonte!
På rummen packade vi sedan ihop våra grejor och för egen del blev det en tornuggla som passerade spöklikt rakt utanför mitt fönster innan jag knoppade in ett par timmar.
Antal arter denna dag: 92

Fredag 28 april
Tbilisi – München – Köpenhamn
Samling utanför hotellet kl. 01.50, avfärd med vår buss kl. 02.10. Flyget från Tbilisi var försenat 20 min och lyfte kl. 05.30. Flyg från München avgick kl. 10.45 och 12.20 landade vi på Kastrup och denna gång var alla resväskor med på planet!

Tack alla för gott samarbete och en fantastisk resa!

Artlistor

Nedan redovisas artlistor med korta kommentarer för observerade fåglar, däggdjur, kräldjur och groddjur sedda under resan. Underarter som är lokala eller har stor del av sin utbredning utanför Europa är **fetstilta**.

Fåglar

1. **Gravand** (Tadorna tadorna)
   2 ex Chachuna 24/4.

2. **Rostand** (Tadorna ferruginea)
   40 ex Gareja lakes 26/4 och 19 ex Jandari lake 27/4.

3. **Gräsand** (Anas platyrhynchos)
   1 ex Sno Valley 22/4 och 6 ex Jandari lake 27/4.

4. **Årta** (Anas querquedula)
   3 hanar, 1 hona Jandari lake 27/4.

5. **Kricka** (Anas crecca)
   1 hane, Jandari lake 27/4.

6. **Skedand** (Anas clypeata)
   5 ex (2 par+1ex) Jandari lake 27/4.

7. **Stjärtand** (Anas acuta)
   8 ex Jandari lake 27/4.

8. **Vigg** (Aythya fuligula)
   1 hane Jandari lake 27/4.

9. **Kaukasisk orre** (Tetrao mlokosiewiczi)
   4 ex Gudauri monument 20/4 och resterande i Kuros sluttningar, Stepantsminda enligt följande: 6 ex 21/4, 8 ex 22/4 och 2 ex 23/4.

Kaukasisk orre, Kuros sluttningar, Stepantsminda. Foto: Jonas Rosquist

10. **Kaukasisk snöhöna** (Tetraogallus caucasicus)
1 hörd N om Gudauri monument 20/4 och resterande i Kuros sluttningar, Stepantsminda enligt följande: 2 ex 20/4, 2 ex 21/4, 6 ex 22/4 och 3 ex 23/4.

Kaukasisk snöhöna, Kuros sluttningar, Stepantsminda. Foto: Jonas Rosquist

11. **Berghöna** (Alectoris chukar **kurdestanica**)
Enstaka hörda i Kuros sluttningar, Stepantsminda 21-22/4, 2 ex sedda samt några hörda vid David Gareja Monastery 26/4.

12. **Vaktel** (Coturnix coturnix)
3 ex spel från Kochebi lake och en dryg mil söderut, Dedoplistskaro.

13. **Svart frankolin** (Francolinus francolinus)
Omkring 10 ex Chachuna, samtliga i våtmarksområdet söder om Dalis Mta Reservoir, som är ett bra område för arten. Notoriskt svårsedd, men det karaktäristiska lätet hördes väl och enstaka sågs flyktigt.

14. **Skäggdopping** (Podiceps cristats)
9 ex Chachuna 24/4 och och 20 ex Jandari lake 27/4.

15. **Svarthalsad dopping** (Podiceps nigricollis)
3 ex Chachuna 24/4 och 8 ex Jandari lake 27/4.

16. **Smådopping** (Tachybatus ruficollis)
1 ex Gudauri monument 20/4 och 9 ex Jandari lake 27/4. Fågeln vid Gudauri låg i den lilla runda dammen nedanför monumentet och bör vara underarten T.r. **albescens** som finns från Kaukasus och österut till östra Kazakstan och söderut till Indien, Myanmar och Sri Lanka.

17. **Krushuvad pelikan** (Pelecanus crispus)
1 2k Jandari lake (på Azerbajdzjan-sidan) 27/4 var överraskande och kul. Den rastade bland får, getter och hästar!

18. **Storskarv** (Phalacrocorax carbo)
2 ex Kura river, Tbilisi 23/4, 3 ex Kura river, Tbilisi 27/4 och 4 ex Jandari lake 27/4.

19. Gråhäger (Ardea cinerea)
1 ex Chachuna 24/4 och 5 ex Jandari lake 27/4.

20. Purpurhäger (Ardea purpurea)
1 ex Pansheti, Stepantsminda 21/4 och 4 ex Jandari lake 27/4.

21. Ägretthäger (Ardea alba)
6 ex Jandari lake 27/4.

22. Silkeshäger (Egretta garzetta)
Bästa lokalen var kolonin vid Kura river, Tbilisi med följande noteringar: 30-60 ex 20/4, 23/4, 26-27/4. Övriga noteringar var 9 ex Chachuna 24/4 och 40 ex Jandari lake 27/4.

23. Kohäger (Bubulcus ibis)
16 ex på ett fält längs vägen mellan Tbilisi och Jandari lake 27/4.

24. Rallhäger (Ardeola ralloides)
6 ex Jandari lake 27/4.

25. Natthäger (Nycticorax nycticorax)
Sågs i Tbilisi och då främst längs Kura river med 4 ex 23/4 och 30 ex 26/4 och 60 ex den 27/4 (där ett 10-tal sågs runt hotellet). Övriga var 2 ex Chachuna 24/4 och 2 ex Jandari lake 27/4.

26. Bronsibis (Plegadis falcinellus)
91 ex fördelade på 11+80 ex Jandari lake 27/4.

27. Vit stork (Ciconia ciconia)
16 ex längs vägen mellan Tbilisi och Jandari lake 27/4.

28. Svart stork (Ciconia nigra)
6 ad Eagle Gorge, Dedoplistskaro 25/4 där de häckade på bergväggarna samt 1 ex David Gareja Monastery 26/4.

Svart stork, adult, Eagle Gorge

29. Havsörn (Haliaeetus albicilla)
1 ad Jandari lake 27/4.

30. Brun glada (Milvus migrans)
Sedda alla dagar utom 23/4 med 1-4 individer, förutom 20/4 då 21 ex sågs i Stepantsminda, varav 16 ex sträckande mot NV i en ren flock.

31. Ormörn (Circaetus gallicus)
1 ad Kochebi lake 25/4 och 2 ex Gareja area 26/4 var de enda på resan.

Ormörn, adult, Kochebi lake

32. Balkanhök (Accipiter brevipes)
1 ex Chachuna 24/4, 1 ad hane Eagle Gorge 25/4 och 2 ex längs vägen till Gareja lakes 26/4.

33. Sparvhök (Accipiter nisus)
Sedd alla dagar utom 20/4, 22/4 och 24/4 med enstaka exemplar. Bästa dag var 26/4 med 3 ex.

34. Ormvråk (Buteo buteo **vulpinus**)
Sedd samtliga dagar utom 27/4 med 3-12 ex. Troligen var samtliga av underarten ssp. vulpinus.

35. Örnvråk (Buteo rufinus)
Totalt 11 ex under resan med följande fördelning: 24/4 2 ex, 25/4 2 ex och 26/4 7 ex. Gareja area där vi hade 7 ex är ett bra område för arten.

36. Dvärgörn (Aguila pennata)
3 ljus morf Gudauri monument 23/4, 1 mörk morf Eagle Gorge 25/4 och 1 ljus morf Jandari lake 27/4.

37. Kejsarörn (Aquila heliaca)
6 ad Chachuna 24/4, 3 subadulta söder om Kochebi lake 25/4 och 2 ad David Gareja Monastery 26/4.

Kejsarörn, 2k+, söder om Kochebi lake, Dedoplistskaro

38. Mindre skrikörn (Aquila pomarina)
2 ad Kochebi lake 25/4 var våra enda på resan.

39. Stäppörn (Aquila nipalensis)
1 2k Gareja lakes, 1 subadult David Gareja Monastery 26/4 och 1 2k Jandari lake 27/4.

40. Kungsörn (Aquila chrysaetos **homeyeri**)
1 yngre strax S Stepantsminda 20/4, 2 ad spelflygande Pansheti, Stepantsminda 21/4, 1 2k Sno Valley 22/4 och den enda nedanför Kaukasus var 1 2k David Gareja Monastery 26/4.

41. Smutsgam (Neophron percnopterus)
3 ad, 1 2k Chachuna 24/4, 4 ad Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25/4, 2 ad Kochebi lake 25/4, 4 ad Eagle Gorge 25/4 och 4 ad David Gareja Monastery 26/4.

Smutsgam, adult, Eagle Gorge

42. Lammgam (Gypaetus barbatus)
Som väntat bara sedd i Kaukasus med följande 1 ad Kuros sluttningar, Stepantsminda 21/4, 1 ex Kazbegi Central Park, Stepantsminda 22/4, 1 ad Sno Valley 22/4 och 1 ex mellan Stepantsminda och Gudauri 23/4.

Lammgam, adult, Kuros sluttningar, Stepantsminda. Foto: Jonas Rosquist

43. Grågam (Aegypius monachus)
27 grågamar såg vi under resan. De enda i Kaukasus var 2 ex strax norr om Gudauri monument 23/4. Därefter hade vi arten alla dagar med följande fördelning: 24/4 7 ex, 25/4 4 ex, 26/4 9 ex och 27/4 5 ex.

Grågam, Eagle Gorge

44. Gåsgam (Gyps fulvus)
Sedd samtliga dagar och totalt såg vi 103 ex. Arten är vanlig i hela Georgien.

Gåsgam, Eagle Gorge. Foto:Thomas Terne

45. Brun kärrhök (Circus aeroginosus)
Sedd samtliga dagar nedanför Kaukasus med 18 ex sammanlagt.

46. Ängshök (Circus pygargus)
1 honfärgad Kuros sluttningar, Stepantsminda 20/4, 5 hanar (+ytterligare 4 obestämda som sannolikt också var ängshökar) sträckte nordväst på samma ställe 22/4, 5 ex Chachuna 24/4, 4 ex söder om Dedoplistskaro 25/4, 2 ex Gareja lakes 26/4 och 2 ex Jandari lake 27/4 var de vi såg på resan.

47. Pilgrimsfalk (Falco peregrinus)
1 ad Eagle Gorge, Dedoplistskaro 25/4 var vår enda storfalk på resan.

48. Lärkfalk (Falco subbuteo)
1 ex Kochebi lake 25/4.

49. Rödfalk (Falco naumanni)
4 ex, 2 hanar och två honor Chachuna 24/4. Häckade i det övergivna dammhuset i Dalis Mta Reservoir.

Rödfalk, ad hane, Dalis Mta Reservoir, Chachuna

50. Stenfalk (Falco columbarius)
1 hona Chachuna 24/4. Arten passerar häckar inte i Georgien men passerar sparsamt under sträcket, så denna var uppenbarligen en sen individ.

51. Tornfalk (Falco tinnunculus)
Sedd samtliga dagar utom 21/4. Bästa dagen var 25/4 med 30 ex.

52. Jungfrutrana (Grus virgo)
1 kvarvarande adult Gareja lakes 26/4 var den enda vi såg. Några dagar tidigare hade det rastat 7 ex här så möjligen passerade sträcket tidigt i år.

53. Mindre sumphöna (Porzana parva)
1 ad hane Jandari lake 27/4.

54. Rörhöna (Gallinula chloropus)
1 ad Chachuna 24/4 och 7 ex Jandari lake 27/4.

55. Sothöna (Fulica atra)
2 ex Jandari lake 27/4.

56. Styltlöpare (Himantopus himantopus)
2 hanar, 1 hona Dalis Mta Reservoir, Chachuna 24/4, 1 ex Kochebi lake 25/4 och 5 ex Gareja lakes 26/4.

57. Mindre strandpipare (Charadrius dubius)
7 ex Pansheti, Stepantsminda 21/4, 1 ex Chachuna 24/4 och 1 ex Gareja lakes 26/4.

58. Större strandpipare (Charadrius hiaticula)
5 ex Gareja lakes 26/4.

59. Tofsvipa (Vanellus vanellus)
3 ex Jandari lake 27/4.

60. Småsnäppa (Calidris minuta)
5 ex Gareja lakes 26/4.

61. Smalnäbbad simsnäppa (Phalaropus lobatus)
11 ex i övergångsdräkt Gareja lakes 26/4. Arten rastar här årligen på sin resa från Indiska oceanen upp till häckplatserna på ryska och fennoskandiska tundran.

62. Gluttsnäppa (Tringa nebularia)
2 ex Chachuna 24/4, 1 ex Kochebi lake 25/4 och 4 ex Gareja lakes 26/4.

63. Grönbena (Tringa glareola)
1 ex Gareja lakes 26/4.

64. Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)
Enstaka sedda alla dagar utom 23/4, 25/4 och 26/4. Högsta dagsnoteringen blev 5 ex den 22/4.

65. Brushane (Philomachus pugnax)
7 ex Dalis Mta Reservoir, Chachuna 24/4 och 9 ex Gareja lakes 26/4.

66. Storspov (Numenius arquata)
1 ex Jandari lake 29/4.

67. Skrattmås (Chroicocephalus ridibundus)
45 ex Jandari lake 27/4.

68. Långnäbbad mås (Chroicocephalus genei)
1 2k Jandari lake 27/4.

69. Armenisk trut (Larus armenicus)
2 ad Dalis Mta Reservoir, Chachuna 24/4, 7 ad, 1 3k+ Jandari lake 27/4.

Armenisk trut, Dalis Mta Reservoir

70. Medelhavstrut (Larus michahellis)
2 ad Jandari lake 27/4.

71. Kaspisk trut (Larus cachinnans)
C:a 45 ex (samtliga 2-3k) Jandari lake 27/4.

72. Silltrut (Larus fuscus)
2 ad av allt att döma ssp. fuscus Jandari lake 27/4.

73. Fisktärna (Sterna hirundo)
10 ex Jandari lake 27/4.

74. Småtärna (Sternula albifrons)
7 ex Jandari lake 27/4.

75. Skäggtärna (Chlidonias hybrida)
Omkring 30 ex jagade insekter över Jandari lake 27/4.

76. Vitvingad tärna (Chlidonias leucopterus)
153 ex (63+90) sträckte mot SO över Dalis Mta Reservoir 24/4 och 6 ad Jandari lake 27/4.

77. Svarttärna (Chlidonias niger)
2 ex Jandari lake 27/4.

78. Klippduva/tamduva (Columba livia ”domestica”)
Sedd dagligen med 50-150+ ex. Duvorna utanför byarna i Kaukasus samt vid David Gareja Monastery såg ut som rena klippduvor.

79. Skogsduva (Columba oenas)
10 ex Chachuna 24/4. De häckade i hål i ravinbranter.

80. Ringduva (Columba palumbus)
Sedd alla dagar utom 21/4 och 22/4 med enstaka exemplar, som mest över 50 ex vid Eagle Gorge 25/4 och 55 ex Jandari lake 27/4.

81. Turturduva (Streptopelia turtur)
1 ex sträckte snabbt mot NV vid Kuros sluttningar, Stepantsminda 22/4.

82. Palmduva (Streptopelia senegalensis)
5 ex vid vårt hotell, Tbilisi 27/4. Arten har relativt nyligen etablerat sig i huvudstaden.

83. Turkduva (Streptopelia decaocto)
Sedd alla dagar, utom 21/4 och 22/4 med 5-30 ex.

84. Gök (Cuculus canorus)
3 ex Chachuna 24/4, 1 ex Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25/4 och 2 ex Jandari lake 27/4.

85. Dvärguv (Otus scops)
2 ex i trädgården till Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25-26/4 som vi fick fina obsar på kvällen den 25/4. Lite oväntat hörde vi även två fåglar mitt på dan; 1 ropande Eagle Gorge 25/4 och 1 ropande Jandari lake 27/4.

Dvärguv, Iliauni Research Center, Dedoplistskaro

86. Minervauggla (Athene noctua)
1 ex vid förmodat bo i en liten ravin Chachuna 24/4.

87. Kattuggla (Strix aluco)
1 ex ropade mitt på dan Eagle Gorge 25/4.

88. Tornuggla (Tyto alba)
1 ex utanför hotell Kopala, Tbilisi 26/4 och 3 ex runt samma hotell 27/4.

89. Tornseglare (Apus apus)
Sedd alla dagar utom 22/4. I Kaukasus endast enstaka flockar men framförallt i Dedoplistskaro var den mycket vanlig med dagar på över 1000 ex.

90. Alpseglare (Apus melba)
2 ex Tbilisi 20/4, 1 ex N om Gudauri monument 23/4, omkring 20 ex Chachuna 24/4 och 8 ex Eagle Gorge 25/4.

91. Biätare (Merops apiaster)
15 ex Chachuna 24/4, 5 ex 13 km SO Dedoplistskaro (Shiraki) 25/4, 30 ex Gareja-området 26/4, 25 ex mellan Tbilisi och Jandari lake (V Lemschveniera) 27/4 och 30 ex Jandari lake 27/4.

Biätare, V Lemschveniera. Foto: Kristian Svensson

92. Blåkråka (Coracias garrulus)
Inga sedda i Kaukasus, men i sydöstra Georgien enligt följande: 15 ex Chachuna 24/4, 3 ex SO Dedoplistskaro 25/4, 5 ex längs vägen Dedoplistskaro - Gareja lakes 26/4, 9 ex mellan Tbilisi och Jandari lake (V Lemschveniera) och 4 ex Jandari lake 27/4.

Blåkråka, V Lemschveniera

93. Kungsfiskare (Alcedo atthis)
2 ex Jandari lake 27/4.

94. Härfågel (Upupa epops)
Sågs nedanför Kaukasus enligt följande: 2 ex 23/4, 5 ex 24/4, 17 ex 25/4, 10 ex 26/4 och 6 ex 27/4. Bästa stället var ”farmen” 13 km SO om Dedoplistskaro 25/4 där vi hade runt 15 ex.

95. Större hackspett (Dendrocopos major **pinetorum**)
1 ex i skogarna utanför Ananuri, längs vägen upp mot Stepantsminda 20/4.

96. Balkanspett (Dendrocopus syriacus)
2 ex (par) Chachuna 24/4 och 1 hane Jandari lake 27/4.

97. Spillkråka (Dryocopus martius)
1ex i skogarna utanför Ananuri, längs vägen upp mot Stepantsminda 20/4.

98. Gröngöling (Picus viridis)
1 ex Chachuna 24/4.

99. Orientberglärka (Eremophila penicillata)
4 ex N Gudauri monument 20/4, 1 ex Kuros sluttningar, Stepantsminda 21/4 och 4 ex N Gudauri monument 23/4. Denna tidigare underart fick artstatus 2019!

Orientberglärka, N Gudauri monument

100. Turkestandvärglärka (Alaudala heinei)
4 ex Chachuna 24/4. Sedan 2021 är de västliga och de östliga dvärglärkorna splittade.

Turkestandvärglärka, Chachuna

101. Korttålärka (Calandrella brachydactyla)
2 ex Chachuna 24/4.

102. Kalanderlärka (Melanocorypha calandra)
I Chachuna, där arten var en karaktärsfågel, sågs och hördes uppskattningsvis 40 ex 24/4. Nästan lika vanlig med 25 ex vid Gareja lakes 26/4.

Kalanderlärka, Gareja lakes.

103. Trädlärka (Lullula arborea)
1 sjungande Eagle Gorge 25/4.

104. Sånglärka (Alauda arvensis)
1 ex Chachuna 24/4, 4 ex S Dedoplistskaro 25/4 och runt 25 ex Gareja lakes – Udabno 26/4.

105. Tofslärka (Galerida cristata **caucasica**)
Även denna mycket vanlig i Chachuna med omkring 60 ex 24/4. Övriga var 7 ex S Dedoplistskaro 25/4, 10 ex Gareja area 26/4 och 7 ex Jandari lake 27/4.

106. Backsvala (Riparia riparia)
Omkring 70 ex vid koloni (V Lemschveniera) längs vägen till Jandari lake 27/4.

107. Hussvala (Delichon urbicum)
Sedd alla dagar utom 21/4 med över 500 ex 27/4 som högstanotering.

108. Ladusvala (Hirundo rustica)
Sedd samtliga dagar utom 21/4 i varierande antal. Uppe i Kaukasus sågs endast några tiotal men under resten av resan sågs över 100 ex varje dag.

109. Klippsvala (Ptyonoprogne rupestris)
2 ex Kazbegi Central Park var de enda vi hade på resan.

110. Trädpiplärka (Anthus trivialis)
1 ex Kuro, Stepantsminda 22/4 och 1 ex Chachuna 24/4.

111. Ängspiplärka (Anthus pratensis)
3 ex Pansheti, Stepantsminda 21/4, 1 ex S Dedoplistskaro 25/4 och 1 ex Gareja lakes 26/4.

112. Rödstrupig piplärka (Anthus cervinus)
Sedd alla dagar utom 21/4, 23/4 och 24/4 med 1-7 ex per dag.

Rödstrupig piplärka, Sno Valley. Foto: Thomas Terne

113. Vattenpiplärka (Anthus spinoletta **coutellii**)
Endast sedd i Kaukasus med rika antal på 40-150 ex 20-23/4. Kuros södra sluttningar och Sno Valley var de bästa lokalerna.

Vattenpiplärka, Gudauri monumet

114. Fältpiplärka (Anthus campestris)
4 ex Chachuna 24/4 och minst 10 ex Gareja lakes 26/4.

Fältpiplärka, Gareja lakes. Foto: Kristian Svensson

115. Sädesärla (Motacilla alba **"dukhunensis"**)
Sedd alla resans dagar i varierande antal med 2-30 ex. Denna form uppvisar ett stort vitt fält som täcker större delen av vingen.

116. Forsärla (Motacilla cinerea)
2 ex The Dam, N Stepantsminda 21/4 och 4 ex Sno Valley 22/4.

117. Gulärla (Motacilla flava/**beema**/thunbergi/**feldegg**)
Sågs alla dagar med 1-60 ex, med 60 ex Sno Valley 22/4 som högsta notering.
Lurigt med rasbestämning men de flesta fåglar vi såg var antingen ssp. flava eller ssp. beema. Dock kunde 2-3 thunbergi plockas ut bland andra gulärlor Sno Valley 22/4 och 2 thunbergi Jandari lake 27/4. Ssp. feldegg som anländer lite senare såg vi med 1 2k hane Sno Valley 22/4 och 1 utfärgad hane Jandari lake 27/4.

118. **Citronärla** (Motacilla citreola)
1 2k hona bland gulärlorna Sno Valley 22/4.

Citronärla, 2k hona, Sno Valley

119. **Svartpannad törnskata** (Lanius minor)
2 hanar Jandari lake 27/4.

120. **Rödhuvad törnskata** (Lanius senator)
12 ex Chachuna 24/4, som är ett bra område för arten. Resterande var 2 ex längs vägen mellan Dedoplistskaro och Gareja lakes 26/4 och 4 ex Jandari lake 27/4.

121. **Törnskata** (Lanius collurio)
2 ex Chachuna 24/4 och 1 hane + 1 hona Jandari lake 27/4.

122. **Järnsparv** (Prunella modularis)
Sedd eller hörd alla dagar utom 24/4, 26/4 och 27/4 med 1-15 ex.

123. **Alpjärnsparv** (Prunella collaris)
2 ex Kuros sluttningar, Stepantsminda 22/4 och 1 ex N Gudauri monument 23/4.

124. **Trastsångare** (Acrocephalus arundinaceus)
3 sjungande Jandari lake 27/4.

125. **Trädgårdssångare** (Sylvia borin)
1 sjungande Eagle Gorge 25/4.

126. **Svarthätta** (Sylvia atricapilla **dammholzi**)
1 ex Ananuri 20/4, 6 ex längs vägen från Gudauri monument – Tbilisi 23/4, 6 ex Eagle Gorge 25/4 och 1 ex David Gareja Monastery 26/4. Denna underarts utbredning är från Kaukasus-N Iran. Övervintring sker i östra Afrika.

127. **Ärtsångare** (Sylvia curruca **caucasica**)
1 sjungande Eagle Gorge 25/4.
Sjöng med ett skrovligt men ganska melodiöst pladder, inte alls den skallrande ramsan vi är vana vid här hemma. Denna underart hittar man i Taurusbergen och östra Turkiet, Kaukasus, Transkaukasus och ner mot V och NV Iran. Övervintringsområdet är inte riktigt kartlagt men troligtvis östra Afrika och södra delen av Arabiska halvön.

128. Mästersångare (Sylvia hortensis)
3 ex Chachuna 24/4 och 1 ex David Gareji Monastery 26/4.

Mästersångare, hane, Chachuna

129. Östlig sammetshätta (Sylvia mystacea)
5 ex Chachuna 24/4.

130. Lövsångare (Phylloscops trochilus)
10 ex Ananuri 20/4 var bästa dagen, därefter bara enstaka 23/4, 24/4 och 27/4.

131. Gransångare (Phylloscopus collybita)
1-7 ex alla dagar utom 24/4, 25/4 och 27/4.

132. Berggransångare (Phylloscous lorenzii)
1 ex i trädgården till Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25-26/4.
Bergransångarna är såhär års nedanför Kaukasus, på lägre höjd, och anländer normalt uppe i bergen en vecka in i maj och finns då överallt runt Stepantsminda. Dagarna efter vi lämnat Kaukasus så hade den danska gruppen enstaka berggransångare i Stepantsminda.

Berggransångare, Iliauni Researh Center, Dedoplistskaro

133. Kaukasisk lundsångare (Phylloscopus nitidus)
2 sjungande i trädgården till Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25/4. Arten kommer i slutet av april så dessa var rimligen helt nyanlända.

Kaukasisk lundsångare, Iliauni Researh Center, Dedoplistskaro

134. Kungsfågel (Regulus regulus)
4 ex Kuros sluttningar (talldungen) 23/4.

135. Mindre flugsnappare (Ficedula parva)
2 ex längs vägen ner från Gudauri – Ananuri 23/4, 1 ex Iliauni Research Center, Dedoplistskaro och 3 ex Jandari lake 27/4.

136. Balkanflugsnappare (Ficedula semitorquata)
1 2k hane Kazbegi Central Park 22/4. Denna lilla oas i Stepantsminda är uppenbarligen en bra rastlokal för arten.
Vi hade även en flyktig obs på en hona balkan/svartvit flugsnappare i Chkheri Valley 21/4 som tyvärr förblev obestämd.

Balkanflugsnappare, 2k hane, Kazbegi Central Park

137. Buskskvätta (Saxicola torquata)
2 hanar Pansheti, Stepantsminda 21/4, 1 ex Chachuna 24/4 och 3 ex Gareja Area 26/4.

138. Vitgumpad buskskvätta (Saxicola maurus)
1 2k hona av obestämd ras (S.m. maurus/hemprichi/variegatus) The Dam, Stepantsminda 21/4.

Vitgumpad buskskvätta, The Dam, Stepantsminda

139. Svarthakad buskskvätta (Saxicola rubetra)
1 hona Kuros sluttningar, Stepantsminda 22/4.

140. Blåtrast (Monticola solitarius)
1 hane, 1 hona Eagle Gorge 25/4.

141. Stentrast (Monticola saxatilis)
1 2k hane Pansheti, Stepantsminda 21/4.

Stentrast, 2k hane, Pansheti, Stepantsminda

142. Stenskvätta (Oenanthe oenanthe)
Sedd alla dagar utom 25/4 och 27/4 med flest individer i Kaukasus med 40 ex 21/4 som högstanotering.

143. Isabellastenskvätta (Oenanthe isabellina)
30 ex Chachuna 24/4, som är ett mycket bra område för arten. Enda övriga blev 1 ex Jandari lake 27/4.

144. Östlig medelhavsstenskvätta (Oenanthe melanoleuca)
7 ex Chachuna 24/4 och 1 ex Gareja area 26/4.
Denna underart fick artstatus 2019 då den separerades från den västliga medelhavsstenskvättan (O. hispanica).

145. Nunnestenskvätta (Oenanthe pleschanka)
1 3k+ hane Chkheri Valley, N Stepantsminda 21/4.

Nunnestenskvätta, 3k+ hane, Chkheri Valley, Stepantsminda

146. Finschstenskvätta (Oenanthe finschii)
1 par vid en klippa i N delen av Chachuna 24/4. Den häckade även här förra året och arten är ovanlig i Georgien.

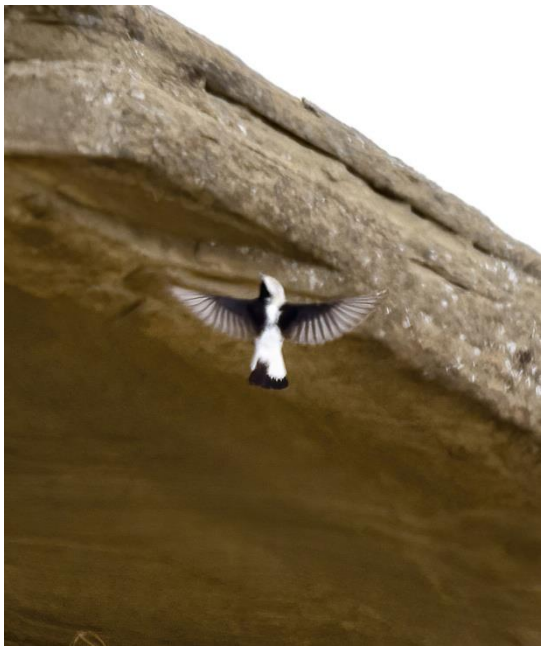
Finschstenskvätta, hane. Foto: Micke Arinder

Finschstenskvätta, hona. Foto: Kristian Svensson

147. **Svart rödstjärt** (Phoenicurus ochruros **ochruros**)
Endast sedd i Kaukasus med 3-20 ex 20-23/4.

148. **Rödstjärt** (Phoenicurus phoenicurus **samamisicus**)
Sedd alla dagar utom 24/4. Några ssp. samamisicus med fin vit vingpanel sågs (och hördes, klart avvikande sång) men de flesta får lämnas obestämda som ras.

149. **Bergrödstjärt** (Phoenicurus erythrogastrus)
Denna läckra art sågs bara runt Stepantsminda enligt följande: 3 hanar + 2 honor Entrance of Stepantsminda 20/4, 1 hane Kuros sluttningar 21/4, 2 hanar + 1 hona Chkheri Valley 21/4, 7 ex Pansheti 21/4 och 3 hanar + 3 honor Entrance of Stepantsminda 23/4.

150. **Rödhake** (Erithacus rubecula)
2 sjungande Ananuri 20/4.

151. **Näktergal** (Luscinia luscinia)
2 sjungande Chachuna 24/4.

152. **Sydnäktergal** (Luscinia megarhynchos)
5 sjungande Chachuna 24/4, 1 sjungande Eagle Gorge 25/4 och 2 sjungande Jandari lake 27/4.

153. **Koltrast** (Turdus merula)
Sedd alla dagar med omkring 3-30 ex.

154. **Ringtrast** (Turdus torquatus **amicorum**)
Denna underart som är endemisk för Kaukasus, nordöstra Turkiet och turkiska Taurusbergen samt norra Iran sågs i Kaukasus enligt följande: 20/4 15 ex, 21/4 6 ex, 22/4 10 ex och 23/4 6 ex.

155. **Taltrast** (Turdus philomelos)
3 sjungande Ananuri 20/4 och 4 ex i närheten av Ananuri längs vägen ner 23/4.

156. **Dubbeltrast** (Turdus viscivorus)
1 ex Kuros sluttningar 21/4, 2 ex Kuros sluttningar och 1 ex Sno Valley 22/4 samt 1 ex Entrance of Stepantsminda 23/4.

157. **Stjärtmes** (Aegithalos caudatus **major**)
2 ex Chkheri Valley, Stepantsminda 21/4 och 8 ex Sno Valley 22/4. Denna underarts utbredningsområde sträcker sig genom hela Kaukasus ner till västra och centrala Transkaukasus (Transkaukasus= ”landet bortom Kaukasus”; ett geografiskt område som omfattar Armenien, Azerbajdzjan och Georgien, dvs. de länder som ligger närmast söder om bergskedjan Stora Kaukasus) .

158. **Pungmes** (Remiz pendulinus)
2 ex Chachuna 24/4.

159. **Svartmes** (Parus ater **michalowskii**)
Sedd eller hörd med 1-4 ex alla dagar utom 24/4, 26/4 och 27/4.

160. **Talgoxe** (Parus major)
Sedd alla dagar utom 27/4 med 1-15 ex.

161. **Blåmes** (Parus caeruleus)
Sedd under fem av resans åtta dagar med enstaka ex.

162. **Entita** (Poecile palustris)
1 ex i närheten av Ananuri 23/4.

163. **Nötväcka** (Sitta europaea **caucasica**)
1 ex Ananuri 20/4. Denna underart har sin utbredning i Kaukasus och Transkaukasus ner till norra och nordöstra Turkiet, ,

164. **Klippnötväcka** (Sitta neumayer)
2 ex (par) vid bo i klippa Chachuna 24/4.

165. **Murkrypare** (Tichodroma muraria)
4 ex The Dam, N Stepantsminda 21/4 och 1 ex Sno Valley 22/4.

Murkrypare, The Dam, Stepantsminda

166. **Trädkrypare** (Certhia familiaris)
1 ex Ananuri 23/4.

167. **Gärdsmyg** (Troglodytes troglodytes)
Enstaka (1-4 ex) 20-24/4. Ej noterad resans tre sista dagar.

168. **Strömstare** (Cinclus cinclus **caucasicus**)
1 häckande par Sno Valley 22/4, 2 ex N Gudauri monument 23/4 och 1 ex mellan Gudauri och Ananuri 23/4.
Denna underart finns i Kaukasus och sträcker sig österut in i nordvästra Iran och västerut till norra Turkiet. Övervintringsplatsen är Afghanistan och Pakistan. Vi kunde inte se några dräktskillnader gentemot våra skandinaviska strömstarar

169. **Kornsparv** (Miliaria calandra)
Sedd alla dagar nedanför Kaukasus med följande dagsnoteringar: 2 ex 23/4, 25 ex 24/4, 5 ex 25/4, 15 ex 26/4 och 15 ex 27/4.

170. **Klippsparv** (Emberiza cia)
1 hane + 1 hona Chkheri Valley, Stepantsminda 21/4, 2 ex Pansheti, Stepantsminda 21/4 och 1 ex Entrance of Stepantsminda 23/4.

171. **Svarthuvad sparv** (Emberiza melanocephala)
4 ex Chachuna 24/4.

172. **Ortolansparv** (Emberiza hortulana)
7 ex Gareja lakes 26/4 och 1 hane Jandari lake 27/4.

Ortolansparv, hane, Gareja lakes

173. **Sävsparv** (Emberiza schoeniclus)
2 ex Gudauri monument 20/4 i alpin miljö var rastare på sträck.

174. **Bofink** (Fringilla coelebs)
Sedd alla dagar utom 27/4 med 1-20 ex.

175. **Steglits** (Carduelis carduelis)
Sedd alla dagar med 5-25 ex och verkar relativt allmän på flera lokaler vi besökte.

176. **Grönsiska** (Carduelis spinus)
2 ex Kazbegi Central Park var resans enda.

177. **Grönfink** (Carduelis chloris)
2-4 ex sågs alla dagar utom 21/4, 22/4 och 26/4.

178. **Vinterhämpling** (Carduelis flavirostris **brevirostris**)
Denna underart som har sin utbredning i Kaukasus med intilliggande södra Ryssland, centrala delarna av södra och östra Turkiet samt NV och norra Iran sågs endast i Kaukasus enligt följande: 20/4 11 ex, 22/4 4 ex och 23/4 7 ex. Gudauri monument och några kilometer N längs vägen mot Stepantsminda är ett bra område och det var här vi såg de flesta. Den enda övriga lokalen vi såg den på var Kuros sluttningar, Stepantsminda.

179. **Hämpling** (Carduelis cannabina)
2-4 ex sågs alla dagar utom 20/4, 23/4 och 26/4.

180. **Domherre** (Pyrrhula pyrrhula **rossikowi**)
Sågs endast i Kaukasus med 2-3 ex 20-23/4.
Denna underart som förekommer från SÖ Ukraina genom Kaukasus och N Turkiet ner till NV Iran beskrivs vara aningen mindre och hanen något mörkare röd än nominatrasen.

181. **Stenknäck** (Coccothraustes coccothraustes)
2 ex Ananuri 20/4.

182. Rödpannad gulhämpling (Serinus pusillus)
Sedd i Kaukasus och endast vid Kuros sluttningar med följande dagsnoteringar:
11 ex 21/4, 25 ex 22/4 och 20 ex 23/4.

Rödpannad gulhämpling, Kuros sluttningar. Foto: Jonas Rosquist

183. Gulhämpling (Serinus serinus)
2 ex Eagle Gorge 25/4.

184. Större rosenfink (Carpodacus rubicilla)
1 par + 1 ex Kuros sluttningar, Stepantsminda 22/4 och 1 par på ungefär samma ställe (tubade från vårt boende, Ilia State of University) 23/4.
Vi fick jobba en del på denna art och det var lite klättring som krävdes, efter tips från ett franskt par. Arten flyttar upp från dalen till över 2500 meters höjd där de häckar och uppenbarligen hade de redan lämnat dalen när vi var där.

Större rosenfink, Kuros sluttningar. Foto: Jonas Rosquist

185. Spansk sparv (Passer hispaniolensis)
4 ex Chachuna 24/4 och 9 ex Kochebi lake, Dedoplistskaro 25/4.

186. **Pilfink** (Passer montanus **transcaucasicus**)
1 ex Chachuna 24/4, 2 ex Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25/4 och 8 ex Jandari lake 27/4. Denna underart häckar från södra Kaukasus och österut till norra Iran. Den beskrivs vara mörkare och gråare än nominatrasen.

187. **Gråsparv** (Passer domesticus)
Sedd alla dagar utom 22/4 och 24/4 och ofta i goda antal.

188. **Stensparv** (Petronia petronia)
5 ex Chachuna 24/4, 9 ex Iliauni Research Center, Dedoplistskaro 25/4 och 1 ex Udabno 26/4.

189. **Stare** (Sturnus vulgaris)
Ej sedd i Kaukasus men därefter sedd i goda antal. Bästa dag blev 24/4 (Chachuna) med över 300 ex.

190. **Rosenstare** (Sturnus roseus)
16 ex sträckande vid David Gareja Monastery 26/4 var vår enda observation och dessutom var det bara en i gänget som såg dem.
Denna fluktuerande art ses vissa år i rikliga antal med stora flockar och häckar då på flera ställen, men andra år kan de vara som bortblåsta.

191. **Sommargylling** (Oriolus oriolus)
1 ex Jandari lake 27/4.

192. **Nötskrika** (Garrulus glandarius **krynicki**)
Sedd alla dagar med 1-2 ex utom 22/4 och 24/4.

193. **Skata** (Pica pica)
Sedd med 5-40 ex dagligen, utom 21-22/4.

194. **Alpkråka** (Pyrrhocorax pyrrhocorax **docilis**)
Sedd alla dagar i Kaukasus med 4-25 ex. Ett bra område var runt Gudauri monument.

195. **Alpkaja** (Pyrrhocorax graculus)
Sågs i Kaukasus med 2 ex 20/4, 4 ex 22/4 och 6 ex 23/4.

196. **Korp** (Corvus corax)
Sedd främst i Kaukasus med 15-40 ex 20-23/4. Enda övriga observation var 3 ex Gareja lakes 26/4.

197. **Råka** (Corvus frugilegus)
1 ex mellan Tbilisi och Dadoplistskaro 23/4 och över 300 ex i minst två kolonier Jandari lake 27/4.

198. **Gråkråka** (Corvus corone cornix **sharpii**)
Observerad alla dagar med 5-40 ex.

199. **Kaja** (Corvus monedula **sommerringii**)
Sedd nedanför Kaukasus med som mest över 100 ex Chachuna 24/4.

Däggdjur

1. **Östkaukasisk stenbock** (Capra cylindricornis)
   16 ex i Kuros sluttningar 21/4, 9 ex Kuros sluttningar 22/4

2. **Sumpbäver – Nutria** (Myocastor coypus)
   1 ex Chachuna 24/4. En bäverliknande gnagare med smal svans som ursprungligen kommer från Sydamerika men som introducerades i Europa i början av 1900-talet för sin päls skull.

3. **Småvessla** (Mustela nivalis)
   1 ex Chkheri Valley 21/4.

Småvessla, Chkheri Valley. Foto:Thomas Terne

Groddjur

1. **Kaukasisk långbensgroda** (Rana macrocnemis)
   Minst 10 ex Sno Valley 22/4

2. **Sjögroda** (Rana ridibunda)
   Allmän i Chachuna, i våtmarken vid Dali-dammen 24/4.

3. **Grönfläckig padda** (Bufo viridis)
   Minst 20 ex med flera spelande Sno Valley 22/4.

Kräldjur

1. **Grekisk landsköldpadda** (Testudo hermanni)
   7 ex Chachuna 24/4.

2. **Caucasian Agama** (Laudakia caucasia)
   5 ex Chachuna 24/4 och 4 ex Eagle Gorge 25/4.

3. **Scheltopusik – European Glass Lizard** (Pseudopus apodus)
   1 ex på c:a 80 cm Chachuna 24/4.

Grekisk landsköldpadda, Chachuna

Sheltopusik, Chachuna

Karta och de lokaler vi besökte

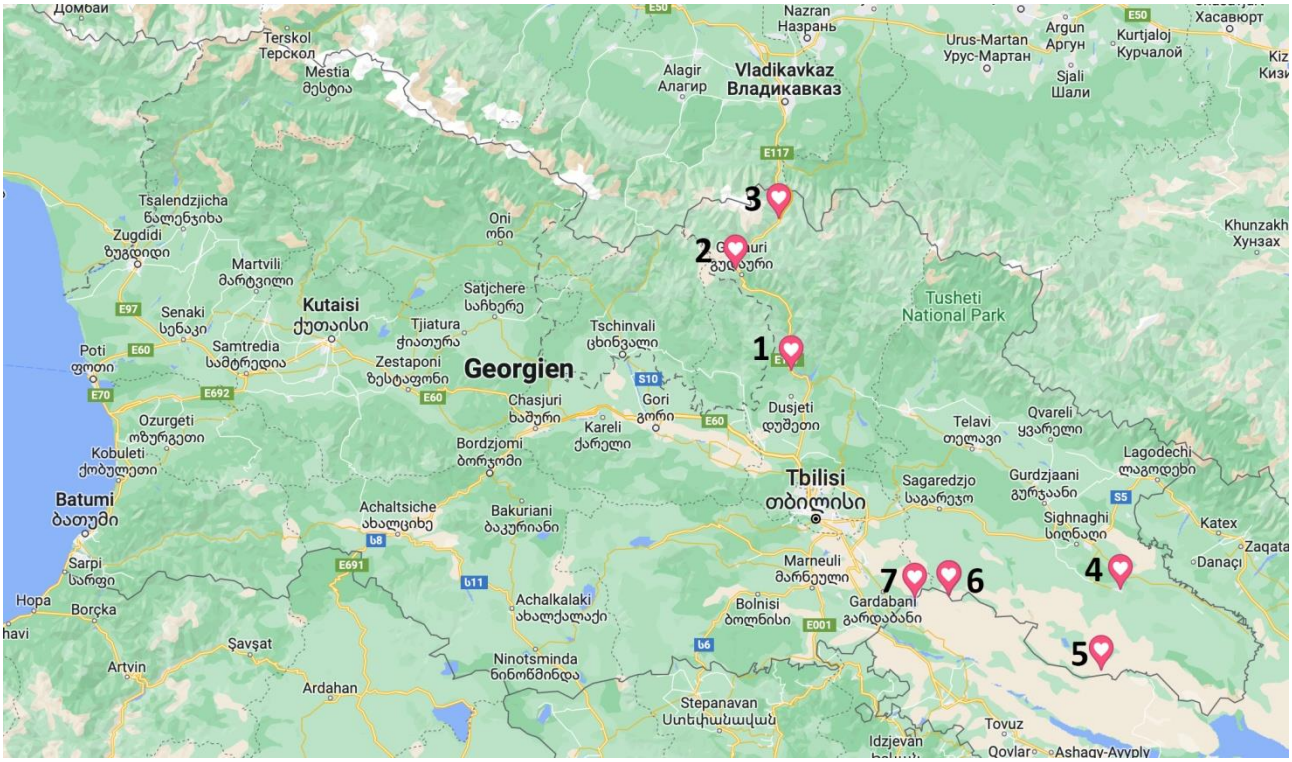

1. Ananuri (42.157953, 44.713996)

2. Gudauri monument (42.492385, 44.452867)
   N Gudauri – bra lokal för vinterhämpling och orientberglärka (42.518853, 44.466337)

3. Stepantsminda (42.658537, 44.64104)
   Ilia State of University – vårt boende (42.654854, 44.648997)
   Kuros sluttningar norra (42.657903, 44.660446)
   Kuros sluttningar södra (42.654447, 44.657872)
   Entrance of Stepantsminda (42.64843, 44.639511)
   Pansheti (42.6355, 44.622427)
   Sno Valley (42.600357, 44.648743)
   Kazbegi Central Park (42.65703, 44.639979)
   The Dam (42.665741, 44.644706)
   Chkheri Valley (42.665101, 44.640095)

4. Dedoplistskaro (41.463332, 46.110934)
   Iliauni Research Center – vårt boende (41.458125, 46.123472)
   Kochebi lake (41.44269, 46.150326)
   V Shiraki – farm där det kryllade av härfåglar (41.374435, 46.325085)
   Eagle Gorge (41.486377, 46.093551)

5. Chachuna NP Reserve (41.204276, 46.034969)
   Dalis Mta Reservoir ”Dali-dammen” (41.276721, 45.885605)
   Bra fält för dvärglärka (41.282363, 45.849683)
   Häckande finschstenskvätta och klippnötväcka (41.289818, 45.833302)
   Mästersångare, tidigare häcklokal för tatarfalk (41.301631, 45.838153)

6. David Gareja Monastery (41.446248, 45.375439)
   Gareja lakes (41.575864, 45.318103)
   Udabno (41.500753, 45.375395)

7. Jandari lake (41.435764, 45.21012)
   V Lemshveniera – häckande biätare och blåkråka, bra för gamar (41.473335, 45.169687)
   Våtmark N Jandari – bra för rastande trutar och andra sjöfåglar (41.451593, 45.209681)
   Bra spaningsplats samt picnicbord (41.446549, 45.217594)
   Lummig trädgård nära Azerbajdzjan (41.439944, 45.227028)

Vårt hotell i Tbilisi:
Kopala hotell (41.690758, 44.812519)

Utsikt från vårt hotell i Tbilisi

Gruppen och miljöbilder

Mannen med pipan – Thomas Terne, Chkheri Valley

Mikael Arinder med sitt supertele, Kuros sluttningar

Får på vägen – en vanlig syn när man kör bil i Georgien, Chachuna

Span vid Kuros södra sluttningar, Stepantsminda

Restaurangen där vi åt lunch i Udabno

The Dam, Stepantsminda. Häcklokal för murkrypare.

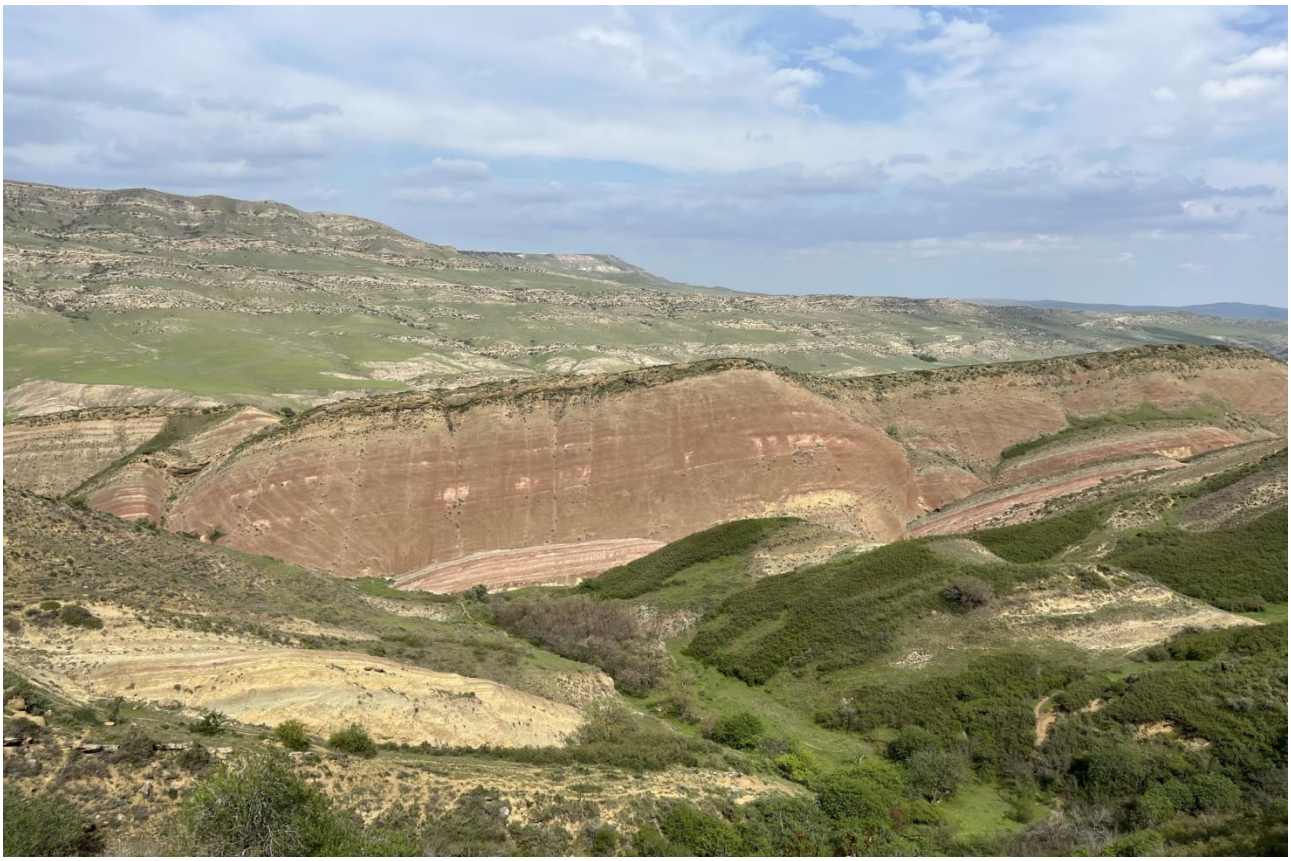
Utsikten från David Gareja Monastery

Svarta storkar över Kaukasus, Eagle Gorge

Häckplats för finschstenskvätta, Chachuna